

מסורת הש"ס

(א) לקמן סד. כמדות מג: ימות ס. סד: נערינו 15. סטדריין סא: כ"מ קו: (ב) ע"י ש"א שפי"י אחר דלא כפי"י רש"י, (ג) ז"ל כיון דלא חזי לטוף כ"י ר"מ, (ד) ז"ל שנינו, (ה) כ"י כ"י פ"י רש"י, (ו) ה"א כ"י רש"י, (ז) ז"ל דלאן.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מאי דיה וכו' אכל היכא דחזרו ועברו ג' עונות שניות: (ב) תוס' ד"ה קחזרו וכו' ה"א על פירוש אחרון. מדרש:

מוסף רש"י

בתרי יומני הוי חזקה. דלמך כמס' ימות (סד): נשאל לראשון ומת, לשני ומת, לשלישי לא נשאל, דבתרי יומני הוי חזקה (כתובות מג: ובע"ז שרובין 17).

הדר קא חזי צעונות. אחר ראה וז: מאי. דיה שעתה או מטמאה מעת לעת מי אמרינן הא דקתני בתרה ועוד עברו עליה ג' עונות דוקא קתני עברו דלא חזי לטוף עונה מטמאה מעת לעת דאע"ג דלא הגיע זמנה כיון דהוחזקה רואה קודם הפסקת ג' עונות ראשונות הרי היא כהגיע זמנה וכו' הפסיקה בראשונות וראתה דיה שעתה צהיהא ראה כר"א וכי חזי תו לטוף עונה מטמאה מעת לעת ככל אשה שעברו עליה ג' עונות דלאן דיה שעתה אלא בראשונה אבל היכא דחזרו ועברו ג' (א) שניות וראתה דיה שעתה צהיהא ראה כר"א. ואע"ג דלא חזין דקמייני רבי אליעזר אלא בעצרה ראשונה מיהו מודה דיה שעתה צהיהא דמתחזק או כרבי או כרשב"ג ואע"ג דרישא רבי היא ספא כרשב"ג דלא כרבי כיון דחזי צעונות הוה מדימין לה להגיע זמנה כי חזי בהפסקה נמי כיון דתרי יומני חזי בהפסקה איגלאי מילתא למפרע דשנינו וסת הוה ולא סילוק דמיס ומטמאה מעת לעת שאין זו צריכה להתחזק בדמים או דילמא אי חזי לטוף עונה נמי כ"ש דיה שעתה דמוכח מילתא דהפסקה ראשונה זו סילוק דמיס היתה ולא שינוי וסת יש לומר חזרה לקדמותה וצריכה להתחזק עוד אחר ההפסקה

בשמי ראיות כמתלה. והאי דנקט עוד עברו וראתה דיה שעתה רבותא אשמעינן אע"ג דתרי יומני חזי בהפסקה לא אמרינן איגלאי מילתא דשינוי וסת הוה ולא סילוק דמיס ותטמא בשניה מעת לעת אלא אפילו לרבי דיה שעתה דהפסקה קמייא לעולם בחזרת לקדמותה נדון אותה ולא דמיא להגיע זמנה וצריכה שמתחזק בשמי ראיות וכן מטמא מעת לעת כדקתני ואיל: **אמר רב גידל פסע ראשונה.** היא הראיה הסמוכה להפסקה ראשונה: ושיני. היא הראיה שמתראה לטוף עונה דיה שעתה: ושלשית. אם תראה עוד לטוף עונה: **מטמאה מעת לעת.** והאי דנקט תנא ועוד עברו עליה ג' עונות רבותא הוה דנקט כדפי' דכל שכן אי חזי צעונות דמוכחא מילתא דהפסקה קמייא סילוק הוה וכולה רבי היא: **ועוד עברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה הדר קחזי צעונות.** אחר ראה וז: מאי. דיה שעתה או מטמאה מעת לעת מי אמרינן הא דהדר תנא בתרא ראה שלישית בהפסקה דוקא נקט דהכא הוה דמטמאה מעת לעת דאיגלאי מילתא דשינוי וסת הוה הפסקותיה לראות צדילוג שרי הוחזקה בהפסקות וא"כ לא חזבה להפסקה קמייא צדהייא הא מחזקה בתריה בתרייתא אבל אי חזי לטוף עונה הרי היא דיה שעתה דלא תחזק צדילוג ואמרינן הפסקה שניה נמי חזרת לקדמותה וכל דמיא מסולקין וצריכה להתחזק בשמי ראיות אחת הסמוכה להפסקה שניה והשניה היא שמתראה לטוף עונה ובשלישית מטמא מעת לעת או דילמא כולי האי לא אמרינן דחזרה לקדמותה ובהפסקה שניה דיינין לה כהגיע זמנה והפסיקה וראתה דבהיא ראה לחודה הוה דיה שעתה אלא בשניה מטמא מעת לעת. והאי דנקט תנא בשלישית ועוד עברו עליה וראתה מטמאה מעת לעת הוה הדין נמי אם לא עברו ורבותא אשמעינן דלא תימא כל ראה הסמוכה להפסקה דיה שעתה אלא כיון דאיתחזק צדילוג אמרינן שינוי וסת הוה ולא סילוק דמיס: **אמר רב גידל אמר רב.** ראשונה לסדר ראיות הללו שאנו עוסקין בהן לישראל קא חזי צעונות מאי היא הראיה הסמוכה להפסקה שניה דעלה קיימין דיה שעתה ושיניה היא הראיה שמתראה לטוף עונה מטמאה מעת לעת. והא דתנא בהפסקה שלישית גבי מעת לעת לראות הוה דנקט דהפסיקה דלא תימא כל ראה שאלתה הפסקה תהא דיה שעתה: **מני רבי היא.** דהא בין רישא בין ספא כרבי שנין לה: **אימא ספא.** דהגיע זמנה לראות אתאן לר"א דלמך **כל אשה שעברו עליה ג' עונות דיה שעתה.** ומרישא

דליירי בלא הגיע זמנה לא מצי למיפך ליה דאיכא למימר בהיא אלויעזר. בהפסקת שלש עונות סבר לה כרבי אליעזר: והא לאחר שנוצר קאמר. למדנו שהוקשה צעינו על שעה כמותו: וזכרנו סבר לה כרבי. דלמך בתרי יומני הוה חזקה לכל דבר: **נפס שני ראשונה לשניה.** שנמצא בצגדה של חיתוקת שלל הגיע זמנה ודאי טהור דלכתי לאו בחזקת דמים היא ואמרינן לעיל (דף ה.) תוס' חזקת שלל הגיע זמנה לראות אפילו סדיין שלה כו': **חזקה אמר טמא.** דהא בתרי יומני איתחזק בדמים והוה חזקה דלילו הדרא חזי מטמאה אלא בחזקת דמים חזקה: ורבי יוחנן אמר טהור כיון דלא איתחזק בדם. כלומר כל זמן שלא נהגו בה עדיין תורת מוחזקת בדמים לטמאה למפרע לא גזרו על כתמה:

שמאי פרק ראשון נדה

קחזיא בעונות מאי. פרש"י דמזעיר ליה אי חזי לטוף ל' שאלתה הפסקה ג' עונות ראשונות אם מטמאה מעת לעת דכיון דהוחזקה לראות קודם הפסקה ג' עונות ראשונות הרי היא כהגיע זמנה לראות וכלל אשה שעברו עליה ג' עונות דלאן דיה שעתה אלא בראשונה דוקא בחזרו ועברו עליה שלש עונות שניות דיה שעתה כר"א ואע"ג דלא חזין דמייירי ר"א צעונות שניות אלא צעונות ראשונות מיהו מודה דיה שעתה צהיהא דמתחזק או כרבי או כרשב"ג ואע"ג דרישא רבי היא ספא כרשב"ג דלרבי כ"י חזי לטוף עונות שאלתה הפסקה שלש עונות (ו) (ראשונות) מטמאה מעת לעת דמיא להגיע זמנה לראות וכי חזרו ועברו עליה שלש עונות שניות נמי מטמאה מעת לעת דכיון דתרי יומני חזי בהפסקה איגלאי מילתא לרבי דשינוי וסת הוה ולא סילוק דמיס שאין זו צריכה להתחזק בדמים ולפי' זה הא דתניא (לעיל דף י: ו) וקנה שעברו עליה שלש עונות שניות דליה שעתה אחי' דלא כרבי דלרבי מטמאה מעת לעת כאלו חזי לטוף עונה וכן (ס' פ"י רשב"ג) כפרק אחרון (דף סה.) ואין נראה דלא היה להש"ס להסתפק בזה והיה לו (ט) לפסוק מדרישא רבי ספא נמי רבי חזי לטוף עונה נמי דיה

שעתה כמו בחזרו ועברו עליה שלש עונות לכן נראה דאפילו מטמאה מעת לעת כי חזי לטוף עונה שאלתה הפסקה שלש עונות ראשונות כהפסקת שלש עונות שניות דהוה מסולקת בדמים דיה שעתה אפילו לרבי כיון שלא הגיע זמנה לראות **ואין חזקה** בין לא הגיע זמנה לראות לזקנה] והיא צריכה דוקנה נמי רבי היא וז"ע כהגיע זמנה לראות ועברו עליה שלש עונות שניות לר"א מי אמרינן דיה שעתה כמו צוקנה לרצון ומדלא אשמעינן בהגיע זמנה לראות דיה שעתה עד הפסקת שלש עונות שלישית דהוה רבותא טפי מצדל' הגיע זמנה לראות אין להוכיח דאפילו ראתה סוף שלש עונות שניות מטמאה מעת לעת דמנינו למימר דמשום הכי אשמעינן בלא הגיע זמנה לראות דאפילו הכי מטמאה בשלישית מעת לעת:

ברוב ספרים גרסינן וכשהגיע זמנה לראות פסע ראשונה דיה שעתה שניה מטמאה מעת לעת מני רבי היא ושב"ש הוה ולא גרסינן ליה אלא ה"ג מני רבי היא ומוכח מרישא מתינוקות שלא הגיע זמנה לראות דקתני שלישית הרי היא ככל הנשים והיינו משום דבתרי יומני הוי חזקה ובהיא דמיתחזקא לא מטמאה מעת לעת דלילו לרשב"ג עד ראה רביעית לא הוה כלל הנשים אבל ספא דהגיע זמנה לראות דשניה מטמאה מעת לעת אחי' ככולי עלמא דצריכה ראשונה הוחזקה כדנן צמה אמרו דיה שעתה צהיהא ראשונה כו' וממתיין ע"כ אחי' כרשב"ג דצפרק הבא על יצמתו (יבמות דף קד סד:) אמרינן וסתות ושור המועד סתם לן תנא כרשב"ג אבל כרבי לא סתם לן תנא ועוד אי מסיפא דייק ורישא כרשב"ג תקשי רישא כרשב"ג וסיפא רבי וא"ת דהכא אמר דבהיא ראה דמחזקין לה לא חזי לטוף עונה מעת לעת וצפרק אלו הנשרפין (סנהדרין דף פא:) גבי מי שלקה ושנה אמר "לאן עזירות מחזקות אחר שעבר שמי עזירות מיד כונסין אותו לכיפה אליצא דרבי וי"ל דהתם כיון שהוחזק לעזירה מה לנו להמתיך עד שיעבור פסע שלישית אבל הכא חכמים תקנו מעת לעת אם תראה אחר שהוחזקה לראות: **רבי יוחנן אמר** טהור. משמע הא כתם שאחר שליש טמא דהיינו כרבי וצבליה פרק הבא על יצמתו (יבמות דף קד סד:) אמר ר' יחנן כרבי יומני רבי יוחנן גבי מלה בלא שור כו' כרצן שמתעין בן גמליאל וי"ל דהתם מסיק דר' יחנן סומקא לאו בן סמך הוה אי נמי כל הך סוגיא קיימא אצרייתא דלעיל דאתא כרבי: וכי

כרבי וצבליה פרק הבא על יצמתו (יבמות דף קד סד:) אמר ר' יחנן כרבי יומני רבי יוחנן גבי מלה בלא שור כו' כרצן שמתעין בן גמליאל וי"ל דהתם מסיק דר' יחנן סומקא לאו בן סמך הוה אי נמי כל הך סוגיא קיימא אצרייתא דלעיל דאתא כרבי: ומתקין

עין משפט
נר מצוה

פ"א מ"י פ"ט מהלכות
אסורי ביאה ה"ה סג
לאין קרא:

תוס' הרא"ש

קא חזי צעונות מאי. (פירש"י) כי מי אמרינן דדוקא נקט בלשנה עונות אבל ראתה אחר עונה מטמאה מעת לעת ואע"ג דלא הגיע זמנה כיון שראתה שלשה פעמים חזיבין לה כהגיע זמנה הלכך אם ראתה אחר ג' עונות דיה שעתה כר' אליעזר אבל אם ראתה אחר עונה מטמאה מעת לעת אע"ג דלא אליעזר לא אמר אלא בהעברה ראשונה ה"ה נמי דרייה שעתה אף בשניה עד שתחזק או כר' או כרשב"ג ואע"ג דרישא ר' היא [ספא] כרשב"ג דאי כר' כיון דאילו חזאי בעונה הוה מדרה לה להגיע זמנה כי חזאי בהפסקה נמי כיון דתרי יומני חזי בהפסקה איגלאי מילתא דשינוי וסת הוה ולא סילוק דמיס מטמאה מעת לעת שאין זו צריכה להתחזק בדמים או דילמא הדרה לקדמותה וצריכה להתחזק אחר הפסקה בשתי ראיות כמתלה והאי דנקט ג' עונות לרבותא נקט דאע"ג דראתה ב' פעמים ל' עונות לא הוה חזקה ל' וזהו דרוח גדול מאי מטמאה ליה להלמודא אמאי חזיק ארעין למימר רישא ר' וסיפא רשב"ג הלכך נראה לפרש דאתיא רישא וסיפא כר' ובכל מקום שצריכה חזקה באותה ראה שהיא מתחזקת בה דיה שעתה בראיה דהפסקות כמו בראיות ראשונות ואינה מטמאה מעת לעת עד שתחזק והפסקה ראשונה בכלל ההפסקות היא. וה"ה דהוה מצי למיתני בהגיע זמנה ועוד עברו: **בתם** שבין שניה לשלישית. תי' דפליגי אליבא דר' דלית להכתא כותיה דהוה להו לפלוגי אליבא דרשב"ג בין שלישית לרביעית ושמה משום דשמעתין כו' נקט בין שניה לשלישית ונפקא מינה לרשב"ג בין שלישית לרביעית: